

A Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola minőségbiztosítási terve
(A Tudományági Doktori Tanács 2014. szeptember 26-án hozott határozata)

I. Az egyetem minőségbiztosítási követelményrendszeréből adódó feladatok

1. A Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola a minőségpolitikáját a Miskolci Egyetem doktori szabályzata, valamint az Országos Doktori Tanács 2013. október 18-án elfogadott ajánlásának keretei között alakítja ki. A Doktori Iskola legfőbb feladatának a szervezett képzés legmagasabb szintjének olyan kialakítását és működtetését tekinti, amely megfelel a hazai, európai és más nemzetközi sztenderdeknek, amely eredményesen közvetíti az állam- és jogtudományok legfrissebb eredményeit is a képzésben részt vevők felé, s gondoskodik az ennek érdekében kialakított követelményei teljesíthetőségének képzési és infrastrukturális feltételeiről. Ennek érdekében olyan minőségbiztosítási rendszert működtet, amely folyamatosan figyelemmel kíséri a doktori képzésre vonatkozó szabályok és elvárások alakulását; ezekről, valamint saját működéséről folyamatosan tájékoztatja általában a nyilvánosságot, specifikusan pedig a képzéssel érintetteket; gondoskodik a saját működéséről kialakult vélemények és értékelések visszacsatolásáról; a doktori iskola tagjainak és hallgatóinak bevonásáról a minőségbiztosításba.
2. Csak olyan témahirdetés engedélyezhető, amelynek a képzés teljes idején biztosítottak a kimeneti feltételei, valamint a kutatás szellemi és infrastrukturális háttere. Az oktatók és a témavezetők kiválasztása, illetve megerősítése, valamint a témák meghirdetése évenként a tudományági doktori tanács határozatával történik. Témavezető csak aktív, releváns kutatói tevékenységet folytató oktató lehet. Társ-témavezető kijelölésére csak különösen indokolt esetben, interdiszciplináris kutatási téma esetén kerülhet sor. Kívánatos, hogy minden törzstag vezessen programot, és hirdessen témát. Az oktatókat általában a habilitáltak közül választjuk. Törekszünk arra, hogy a doktoranduszoknak minden szemeszterben lehetőségük legyen részt venni vendégelőadók idegen nyelvű előadásain.
3. A felvételi vizsga előkészítése során nyilvánossá tesszük a felvételi követelményeket. Ennek érdekében a doktori iskola honlapján aktuális, a felvételizőket érintő információkat közlünk, beleértve a felvételi pontszám meghatározásának szempontjait is.
4. A felvételi eljárás lebonyolítása során ragaszkodunk a szóbeli meghallgatáshoz. A szervezett képzésre felvételizők rangsorának összeállításakor szigorúan betartjuk a Tudományági Doktori Tanács szempontrendszerét.
5. A képzési struktúra kialakítása megtörtént, azonban ennek felülvizsgálata, új tudományterületekre vagy problémakörökre való kiterjesztése folyamatos feladatunkat képezi. A felülvizsgálat során lehetőséget kell biztosítani az új mesterszakos hallgatók doktori képzésére is.
6. A tantárgyi tematikák elkészítése és a számonkérés rendjének kidolgozása a kreditrendszer keretei között történik meg. A tematikák frissítéséről az adott félévet megelőzően gondoskodni kell. A doktori iskola jelentős anyagi ráfordítással is törekszik arra, hogy minden doktori főtárgy önálló tananyagból is elsajátítható legyen.
7. A PhD hallgatók tanulmányi előmenetelét figyelemmel kíséri, és ennek érdekében a doktori iroda nyilvántartást vezet.

8. Az oktatás hallgatói értékelése a képzési programok általános értékelési rendszerének részét képezi. Specifikus véleményezési rendszer kialakítása a doktorandusz-hallgatói önkormányzat segítségével folyamatban van.
9. A doktoranduszok kutatási eredményeikről a Tudomány Napjához kapcsolódó Doktorandusz Fórum szekcióülésein adhatnak számot, kívánatos módon idegen nyelven. Az előadások anyagát évente kötet formájában jelentetjük meg. A doktorandusz/doktorjelölt és a témavezető kapcsolatának erősítése érdekében – a kar vezetésével egyeztetett – tervet dolgozunk ki. Az oktatók minősítése során a doktori képzés és fokozatszerzés érdekében végzett tevékenység, a sikeres témavezetés kiemelt helyen szerepel. Ennek részeként megjelenés előtt áll a témavezetők és vezetettjeik közös publikációit tartalmazó kötet, amely a Miskolci Doktoranduszok Jogtudományi Tanulmányai sorozat részét képezi.
10. A szervezett képzésben résztvevő doktoranduszok külföldi részképzését elősegítjük. Ennek során következetesen érvényesítjük a tudományági doktori tanács (külföldi részképzésekről szóló) határozatát.
11. A doktoranduszokat rendszeresen beszámoltatjuk tevékenységükről. Minden félév végén valamennyi hallgatónak összegző beszámolót kell írnia a félévi teljesítményéről. A doktori iskola vezetője (a tudományos vezetővel egyeztetve) kreditálja a teljesítményt és évente beszámol a tudományági doktori tanácsnak a hallgatók tanulmányi teljesítményéről.
12. A doktori szigorlat előkészítésére és lebonyolítására különös gondot kell fordítani. A tudományági doktori tanács gondoskodik arról, hogy a szigorlat átfogja a választott tárgykör legfontosabb és aktuális kérdéseit, a szigorlati bizottság elnöke pedig arról, hogy a jelölt kellő időben megkapja a felkészüléshez szükséges irodalomjegyzéket. A szigorlati bizottságba a szakterület prominenseit kérjük fel.
13. A disszertáció benyújtása és védelme előtt műhelyvitát szervezünk. A vita lebonyolításának részletes rendjét külön szabályzat tartalmazza. Törekszünk arra, hogy a munkahelyi vita előtt az adott szakterület tudományos fokozattal rendelkező szakértői közül többen is részletes véleményt készítsenek, amelyet – ha nem tudnak személyesen is részt venni a vitán – a vita során ismertetni kell és részét képezi a munkahelyi vitáról készült jegyzőkönyvnek.
14. A doktorjelöltek publikációs tevékenységének értékelése fontos szempontja az eljárás megindításának és a fokozat odaítélésének. A követelmények teljesítését hallgatói publikációs lehetőségek biztosításával támogatjuk.
15. A doktori képzés infrastrukturális feltételeinek megteremtése a doktori iskola és a kar közös feladata. A Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola önálló irodát tart fenn, teljes munkaidőben foglalkoztatott irodavezetőt alkalmaz.
16. A fokozatot szerzettek véleményének felmérése, a fokozatot szerzettek nyilvántartása és végzés utáni kapcsolattartás érdekében alkalmanként összehívjuk a végzett és fokozatot szerzett egykori hallgatókat. A rendszeresen frissített levelezőlista alapján rendezvényeinkről és az általunk ismert pályázati lehetőségekről tájékoztatjuk mindazokat, akik fokozatot szereztek a doktori iskolában. A doktori iskola honlapján külön linket hoztunk létre, amelyen keresztül elérhetők a végzett hallgatóknak szóló tájékoztatók.

II. A kari doktori képzés és fokozatszerzés minőségbiztosításának többletkövetelményei

1. *Kidolgozott felvételi rendszer.* A doktori képzésre jelentkező hallgatók jelentkezési lapjukhoz csatolják a kutatási tervüket, amely tartalmazza elképzeléseiket kutatómunkájukról, illetve a már megkezdett kutatások eredményét. A szóbeli elbeszélgetésen a bizottság képet alkot a jelölt szakmai intelligenciájáról, okirattal nem igazolt idegen nyelv tudásáról. A doktori iskola előzetesen nyilvánossá tett felvételi követelményrendszere alapján a felvételi bizottság értékeli a mesterképzés alatti tanulmányi eredményt, a nyelvismeretet, a megkezdett kutatásokra és a választott kutatás tárgyáról készített témavázlat tartalmát is. Bár a vonatkozó egyetemi szabályzat szerint a felvételi ponthatár minimum 60 pont, a ténylegesen felvettek átlagpontszáma ezt jelentősen meghaladja. Nappali tagozatos szervezett képzésbe kizárólag „summa cum laude” vagy „cum laude” (nem osztatlan jogász képzésben szerzett diploma esetén jeles vagy jó) minősítésű diplomával nyerhetnek felvételt a jelentkezők. A felvételi pontszámok egy része a jelentkező adott témában való jártassága alapján szerezhető meg.
2. *A tanrendi követelmények következetes betartása.* A doktori iskola tanrendje tartalmazza azokat a kötelező és kötelezően választható tárgyakat, amelyekből a doktoranduszok szemeszterenként vizsgát tenni, illetve aláírást szerezni kötelesek. A félév elején a doktori iskola honlapján elérhetővé tesszük az adott tárgyak követelményrendszerét. Amennyiben a doktorandusz félévi kötelezettségét nem teljesíti a vizsgaidőszak végéig, a Tudományos Doktori Tanács engedélye szükséges a halasztott vizsga letételéhez.
3. *A hallgatók tanrenden kívüli kötelezettsége, hogy témavezetőjüknek félévente kutatási eredményeikről beszámoljanak és az írásbeli beszámolót a doktori iskola irodájába a félév végéig eljuttassák.* Bár a hallgatók többsége a konzultációk során ezen előírtnál ténylegesen jóval gyakrabban ad számot elért eredményeiről, s a témavezetők naprakész információkkal rendelkeznek hallgatóik kutatómunkájáról, az egyéni tanrend szerinti szervezett képzésben résztvevők és a fokozatszerzésre szervezett képzésen kívül egyénileg felkészülők körében fokozott minőségbiztosítási érdek e követelmény előírása.
4. *Részvétel tudományos konferenciákon, publikációs tevékenység.* A PhD képzésben résztvevők az abszolutórium megszerzéséhez szükséges kreditpontot kiváló vizsgateljesítmények esetén sem szerezhetik meg anélkül, hogy ne publikálnák rendszeresen részeredményeiket, illetve ne vennének részt (előadásokkal is) szakmai rendezvényeken, konferenciákon. Ennek elősegítése érdekében a témavezetők segítik doktoranduszaikat abban, hogy írásaikat nívós szakmai folyóiratokban megjelentessék, színvonalas magyar és idegen nyelvű előadásanyagokkal szerepeljenek. E két területen egyaránt kiemelkedő lehetőséget jelent doktoranduszaink számára az Egyetem által évente megrendezett *Doktorandusz Fórum*, melyen a nappali tagozatos szervezett képzésben résztvevő doktoranduszok szinte mindegyike szerepel, s az egyéni tanrend szerinti szervezett képzésben és szervezett képzésen kívül egyénileg fokozatszerzésre készülő hallgatók közül is évről évre többen vesznek részt. E konferenciák anyaga nyomtatott formában is megjelenik. A publikáció közzétételére szolgál a Miskolci Doktoranduszok Jogtudományi Tanulmányai című kiadvány sorozat.

5. *Külföldi részképzés.* Évről évre több hallgatónk vesz részt egy-két féléves részképzésben külföldi egyetemeken. A három éves képzés során a tehetséges, idegen nyelvet jól beszélő hallgatók szinte mindegyike sikerrel pályázott államközi egyezményeken alapuló, vagy egyéb ösztöndíjak elnyerésére.
6. *A képzés hallgatói véleményezése.* Az Egyetemi Szenátus által elfogadott, az oktatás hallgatói véleményezéséről szóló szabályzat szerint kerül sor a hallgatói vélemények kikérésére. E vélemények is segítséget nyújtanak abban, hogy az ésszerű elvárásokat, megalapozott kritikákat figyelembe véve úgy formáljuk doktori képzésünk rendszerét, hogy az a lehető legjobban segítse a hallgatók tanulmányi kötelezettségének teljesítését és kutatómunkáját annak érdekében, hogy a hároméves képzési idő lezárása után mielőbb elkészíthessék disszertációjukat. A Tudományági Doktori Tanács szavazati jogú tagja a doktoranduszok választott képviselője, aki a hallgatók érdekeinek képviselőjén túl a doktori képzéssel kapcsolatos hallgatói vélemények továbbításáról is gondoskodik.
7. A bíráló- és szigorlati *bizottság kijelölésekor* különös gondot fordítunk arra, hogy a társkarok, és az egyetemen kívüli tudományos intézetek képviselői döntő befolyást gyakorolhassanak a doktorjelölt teljesítményének megítélésében. Ennek érdekében a két opponenst mindig a külső szakértők közül választjuk. A bíráló bizottság tagjai az értekezést nyomtatott formában is kézhez kapják. A nyilvános vita meghirdetésével egyidejűleg az értekezés és a tézisfüzet elektronikusan hozzáférhetővé válik. A *szakmai és tudományos közvélemény széleskörű tájékoztatása* érdekében a munkahelyi és a nyilvános viták időpontját a doktori iskola honlapján meghirdetjük, a szakmai szempontból illetékes tanszékek, kutatóműhelyek munkatársait pedig meghívjuk a vitákra.
8. A doktori képzéssel és fokozatszerzéssel kapcsolatos döntéseket jegyzőkönyvben rögzítjük.

Miskolc, 2014 szeptember 26.

Dr. Bragyova András
a doktori iskola vezetője

Dr. Szabó Miklós
a Tudományági Doktori Tanács elnöke